

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____
din „_____” _____ 2023
Chișinău

**privind aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea articolului 43¹ din Legea nr. 200/2010 privind regimul
străinilor în Republica Moldova**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea articolului 43¹ din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării
economice și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea articolului 43¹ din Legea nr. 200/2010 privind
regimul străinilor în Republica Moldova**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 179-181, art. 610), cu modificările ulterioare:

La articolul 43¹:

alineatul (8) se completează cu litera s) cu următorul conținut:

„s) cetățenii Uniunii Europene sau ai altor state a căror listă este aprobată de Guvern, care nu se încadrează în nici una din categoriile de la literele a)-r) .;

la alineatul (9) textul „pe o perioadă care nu trebuie să depășească 10 ore pe săptămână sau echivalentul în zile în decursul unui an” se substituie cu textul „cu respectarea duratei normale a timpului de muncă prevăzută la art.95 alin. (2) din Codul Muncii, dar nu mai mult de 1564 ore pe an cumulativ”.

Art. II. – Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile acesteia.

Președintele Parlamentului

Igor GROSU

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea articolului 43¹
din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În Prognoza pieței muncii pentru anul 2023 din perspectiva angajatorilor, elaborat de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

(sursa: https://www.anofm.md/view_document?nid=20224)

se menționează, printre altele:

- Dinamica pieței muncii este determinată de presiuni ce vin din cauza deficitului forței de muncă. Astfel, în contextul în care cererea forței de muncă nu este „acoperită” de ofertă, companiile nu recurg la disponibilizări, ci chiar încearcă să-și extindă personalul.

- Problema deficitului de personal nu constă numai în lipsa efectivă a forței de muncă pe piață, dar și în retenția angajaților în companie. Creșterea fluctuației de personal și plecările din ce în ce mai dese ale angajaților forțează agenții economici să angajeze din ce în ce mai mult, astfel crescând cererea de forță de muncă în care oferta este din ce în ce mai redusă din cauza migrației. Fluctuația angajaților raportată de către agenții economici chestionați are un nivel destul de înalt. Datele studiului arată, ca urmare a fluctuației de cadre urmează a fi concediate în următoarele 12 luni cca 21 mii de persoane, totodată vor fi angajați cca 12 mii persoane, preponderent în următoarele activități economice: comerț cu ridicata și amănuntul, industria prelucrătoare.

- Deficitul de forță de muncă a fost resimțit și în anul 2022 de către angajatori, majoritatea din ei fiind din sectorul privat (65%). Cel mai mare deficit de forță de muncă s-a resimțit în Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor - 22%, industria prelucrătoare -14%.

- În aspect regional, din numărul respondenților (18%), care au declarat deficit de forță de muncă, 58% sunt din mun. Chișinău, urmat de regiunea Nord – 17%, regiunea Centru –15%, regiunea Sud –7% și UTAG – 3%.

- Angajatorii prognozează pentru anul 2023 un deficit mare de specialiști în domeniile: Informații și comunicații, ocupațiile care vor fi marcate de deficit de forță de muncă pentru muncitori rămân a fi: cusătorii/cusătoresele în Industria ușoară/confecțiilor, conducătorii/conducătoarele auto, operatorii/operatoroarele în diverse domenii și personalul din HoReCa (bucătari/bucătărese, chelneri/chelnerițe, cofetari/cofetare, etc).

Conform indicatorului relevant din Indicele Global al Competitivității și anume, ”Ușurința de angajare a lucrătorilor străini”, Republica Moldova înregistrează un grad mediu de flexibilitate la acest capitol (scor de 4,1 din maximum 7). Deși, acesta a înregistrat o ușoară îmbunătățire în timp de la 3,8 în 2018 la 4,1 în 2019, totuși, în comparație cu alte țări din clasament, țara noastră aparent întâmpină anumite carențe la acest capitol. De menționat că, Republica Albania se consideră un

pionier în domeniul politicilor de admitere a lucrătorilor străini. Astfel, în conformitate cu indicatorul relevant din GCI și anume, ”Ușurința de angajare a lucrătorilor străini”, Albania ocupă locul 1 din 141 de țări incluse în clasament (scor de 5,8 din maximum 7).

Respectiv și în contextul celor expuse supra, scopul proiectului este liberalizarea accesului pe piața națională a muncii a străinilor proveniți din anumite state, asigurând astfel acoperirea parțială a deficitului forței de muncă semnalat în ultimul timp, cât și a străinilor care dețin drept de ședere provizorie și au în acest sens timp liber disponibil în afara ocupației de bază (veniți pentru obținerea de studii).

Liberalizarea accesului la muncă pentru cetățenii UE corespunde planului de măsuri necesare a fi implementate datorită obținerii de Republica Moldova a calității de țară candidat în membri UE.

Aceeași liberalizare, pentru alte țări decât membre UE, se va decide de Guvern, prin aprobarea unei liste de țări, ținând cont de relațiile reciproce de colaborare și de prietenie, riscul migrațional redus (acorduri de readmisie încheiate), acordurile de investiții cu privire la proiectele investiționale strategice și alte temeuri, fluxurile de migrație din aceste țări, calitatea/calificarea forței de muncă etc. Pentru stabilirea condițiilor favorabile pentru includerea în lista respectivă Guvernul dispune de instrumente, instituții competente și poate consulta alte surse, inclusiv externe, dar și opinia societății civile.

Implementarea propunerii în cauză va face ca Republica Moldova să devină mai atractivă pentru cetățenii străini, stimulând unele sectoare ale economiei din țara noastră, contribuind la un aflux de resurse financiare și de forță de muncă calificate în economia națională, alimentând și majorând astfel consumul de bunuri și servicii.

Tot în scop de identificare a sursei forței de muncă se propune extinderea accesului pe piața națională a muncii a străinilor care dețin de permis de ședere în scop de studii. Implementarea normei în cauză, pe de o parte, va oferi posibilitatea angajatorilor să suplinească locurile de muncă vacante, va asigura continuitatea proceselor de producere și va exclude potențialele blocaje în asigurarea continuității activităților economice, iar pe de altă parte, va asigura străinii veniți pentru studii cu surse financiare, asigurând totodată și calitatea studiilor obținute.

Conform datelor oficiale din noiembrie 2022, în Republica Moldova statutul de student îl au apr.60 mii persoane, din care 5200 sunt studenți străini. Cei mai mulți sunt din România (51,6%), urmați de studenții din Israel (19,1%) și India (13,4%).

Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului european și a Consiliului din 11 mai 2016 reglementează condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair. Astfel, potrivit dispozițiilor documentului în cauză, în afara timpului lor de studiu și sub rezerva respectării normelor și condițiilor aplicabile activității relevante în statul membru în cauză, studenții au dreptul de a fi angajați și pot avea dreptul să exercite o activitate economică independentă, sub rezerva limitărilor prevăzute la alineatul (3), art.24 din Directivă, conform căruia fiecare stat membru stabilește numărul maxim de ore pe săptămână sau numărul zilelor ori lunilor dintr-un an permise pentru o asemenea activitate, care nu este mai mic de 15 ore pe săptămână, sau echivalentul în zile sau luni dintr-un an. Poate fi luată în considerare situația pieței forței de muncă din statul membru în cauză.

(Directiva: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02016L0801-20211117>).

În România, conform ordonanțelor de urgență a Guvernului nr.25/2014 și nr.194/2002, străinii titulari ai dreptului de ședere temporară pentru studii pot fi încadrați în munca pe teritoriul țării fără aviz de angajare, numai cu contract individual de muncă cu timp parțial, cu durata muncii de maximum 4 ore pe zi, sau 20 ore pe săptămână. Astfel, străinii cărora li s-a acordat dreptul de ședere în scop de studii pot lucra pentru a-și completa mijloacele de întreținere numai cu program redus.

În Finlanda, studenții străini au dreptul să muncească 30 de ore pe săptămână, iar asta să fie în medie 120 ore pe lună, sau un total de 1 560 de ore pe an, ceea ce oferă o flexibilitate mai mare, în funcție de ciclul academic.

În Belgia, toți studenții străini, fie și din afara Spațiului Economic European, pot lucra în timpul studiilor, cu condiția ca aceștia să fie înscriși la o instituție de învățământ superior din Federația Valonia-Bruxelles și să dețină un permis de ședere valabil. Începând cu 1 ianuarie 2023, studenții vor putea lucra până la 600 de ore pe an cu contribuții sociale reduse, în loc de 475 de ore. Odată ce cota de 600 de ore a fost atinsă, studentul va plăti contribuțiile sociale în regim standard începând cu a 601-a oră lucrată. Astfel, singura diferență este valoarea contribuției de asigurări sociale pe care trebuie să o achite.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

4.1. Propunerea de completare a alineatului (8) al articolului 43¹ din Legea nr. 200/2010.

Actualmente, în alineatul menționat supra se enumeră mai multe (18) categorii de străini care beneficiază de facilitatea de a se angaja în câmpul muncii pe teritoriul Republicii Moldova fără obținerea prealabilă a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă și a unui permis de ședere provizorie în scop de muncă.

Prin prezentul proiect de lege se propune extinderea acestor categorii prin completarea normei în cauză cu una nouă, și anume, acordarea facilității respective:

cetățenilor care provin din cele 27 state membre ale Uniunii Europene;
 cetățenilor altor state, care vor fi identificate de Guvern.

4.2. Propunerea de completare a alineatului (9) al articolului 43¹ din Legea nr. 200/2010.

Prin norma în redacția actuală de la acest alineat străinilor cu drept de ședere provizorie pentru studii li se permite, limitat, posibilitatea de a desfășura activități de muncă pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu legislația muncii. Limita actuală constituie 10 ore pe săptămână sau echivalentul în zile în decursul unui an. Această limită corespunde duratei a 1,25 zile de muncă normale.

Prin proiect se propune majorarea plafonului limită până la media de 30 ore pe săptămână, ceea ce va corespunde cu 1564 ore pe an.

Dat fiind că acest plafon limită deja va corespunde duratei a 3,75 zile de muncă normale, apare necesitatea de a asigura nu doar dreptul la muncă, ci și respectarea plafonului duratei normale a muncii prevăzute în Codul Muncii (40 ore pe săptămână).

Pentru a nu crea confuzii în aplicarea normei, se propune de indicat în lege doar plafonul de ore maxim permise și obligația de respectare a duratei normale a timpului de muncă pe săptămână stabilită în Codul Muncii. Ca urmare, străinii care vor beneficia de facilitatea în cauză, vor putea să-și repartizeze timpul liber și să-și planifice activitatea de muncă în coraport cu activitatea de bază pentru care au obținut permis de ședere: obținerea studiilor.

4.3. Propunerea pentru art. II din proiect:

Se propune acordarea Guvernului unui termen de implementare de 3 luni, dat fiind că:

pentru implementarea propunerii de la alin.(8) este necesară elaborarea de către Guvern a listei țărilor non-UE, cetățenii cărora vor beneficia de dreptul atribuit prin acest proiect, cu respectarea procedurilor de argumentare, avizare, consultare publică;

autoritățile competente (MAI, Ministerul Educației) vor trebui să-și coordoneze acțiunile astfel încât noile prevederi introduse prin proiect să nu afecteze calitatea monitorizării și controlului din partea statului a regulilor de ședere de către străinii cu drept de ședere pentru studii.

4.4. Privind analiza impactului de reglementare:

Conținutul Proiectului nu presupune obligativitatea efectuării analizei impactului de reglementare, dat fiind că normele din Proiectul nu au un impact direct asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor de bază ale legi nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

5. Fundamentarea economico-financiară

În implementarea prevederilor proiectului nu se anticipează dificultăți și nu se presupune alocarea unor cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Ori acesta nu prevede crearea unor subdiviziuni/instituții noi și nu e necesar mărirea statelor de personal pentru aplicarea noilor prevederi legale, ba mai mult această prevedere vine să ușureze activitatea Inspectoratului General pentru Migrațiune ca urmare a diminuării substanțiale a volumului de acte necesare a fi elaborate și emise.

În același timp, modificările respective vor contribui substanțial la creșterea bugetului de stat, prin acumularea veniturilor din resursele financiare care vor fi cheltuite de cetățenii străini în Republica Moldova, beneficiari ai prezentei inițiative legislative.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ

Odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de lege, Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (www.mded.gov.md), la compartimentul „ <i>Transparență decizională</i> ”, subcompartimentul „ <i>Anunțuri privind consultările publice</i> ”.
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul va fi supus expertizei anticorupție conform art.35 din Legea nr.100/2017.
Constatările expertizei de compatibilitate
Prezentul proiect nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate conform art.36 din Legea nr.100/2017, dat fiind că actul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
Constatările expertizei juridice
Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.
11. Constatările altor expertize
Proiectul de lege nu necesită a fi supus altor expertize.

**Viceprim-ministru,
Ministrul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

(semnătură electronică)

Dumitru ALAIBA

nr. 09-1278 din 05.05.2023

Cancelaria de Stat

În temeiul pct.179 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se transmite Cererea pentru înregistrarea proiectului de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea articolului 43¹ din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.

CERERE

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea articolului 43 ¹ din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
3.	Justificarea depunerii cererii <i>(indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului)</i>	Proiectul de lege este elaborat în vederea flexibilizării pieței muncii din Republica Moldova și liberalizării accesului la muncă pentru cetățenii Uniunii Europene.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<ol style="list-style-type: none">1. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene2. Ministerul Afacerilor Interne3. Ministerul Muncii și Protecției Sociale4. Ministerul Educației și Cercetării5. Serviciul de Informații și Securitate6. Ministerul Justiției7. Centrul Național Anticorupție

5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	5 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Eduard Țugui, șef, Direcția politici de atragere a investițiilor și dezvoltare industrială Tel.022-237743/250673, E-mail: eduard.tugui@me.gov.md
7.	Anexe	1. Proiectul hotărârii 2. Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative 3. Nota informativă
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Secretar de stat

Viorel GARAZ

*Ex.: Liliana Mamaliga
Tel. 250-673*